

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ АГРОНОМІВ-ДОСЛІДНИКІВ

Ткаченко Ольга Василівна

асистент

кафедра інформаційних систем і технологій

Білоцерківський національний аграрний університет

м. Біла Церква, Київська область, Україна

Підвищення ефективності професійної підготовки фахівців аграрної галузі є одним із пріоритетних завдань системи вищої аграрної освіти, в основу якої входить професійно-педагогічна компетентність викладача вищої школи. Тому одним з головних завдань вищого аграрного навчального закладу на сучасному етапі є побудова такого процесу навчання, який став би основою формування педагогічної і професійної діяльності по підготовці і вихованню агрономів-дослідників і сприяв би підвищенню рівня їх культури, розширенню кругозору, умінню творчо відноситися до своєї праці[2].

Актуальність зазначеної проблеми мотивувала до пошуку шляхів її вирішення у межах ступеневої аграрної освіти. Враховуючи особливості професійно-педагогічної підготовки фахівців у закладах непедagogічного (аграрного) профілю, простежено організаційно-педагогічні умови професійно-педагогічної підготовки агрономів-дослідників, що й стало метою нашого дослідження.

Вивчаючи зазначену проблему, наша увага була адресована до наукових праць, в яких обґрунтовано відповідні умови професійної підготовки майбутніх фахівців-аграріїв у профільних вищих навчальних закладах (роботи: О. А. Заболотнього, В. В. Ільчук, Л. В. Кліх, Н. І. Кожемякіної, Д. А. Костюка, Ю. В. Курбатової, П. Г. Лузана [3], В. В. Мельниченка, В. Л. Мозгового [4], Н. В. Нерух, Ю. О. Ніколаєнка, Л. М. Шовкун, С. В. Штангей [5] та ін.).

Аналіз наукових робіт засвідчив, що педагогічні умови є достатньо популярною складовою досліджень аграрної освіти. Однак виникли протиріччя, які мотивували нас до розгляду процесу удосконалення професійно-педагогічної підготовки саме агрономів-дослідників через реалізацію відповідних організаційно-педагогічних умов. Першою умовою пропонуємо розглянути запровадження програми професійно-педагогічної підготовки на засадах практико-орієнтованого підходу.

Вибір практико орієнтованого підходу як методологічної основи обґрунтування організаційно-педагогічних умов професійно-педагогічної підготовки агрономів-дослідників зумовлено декількома позиціями, а саме: 1) поглиблення педагогічної складової професійної підготовки агрономів-дослідників можливе лише у варіативній частині навчального плану; 2) найбільш доцільним шляхом удосконалення професійно-педагогічної підготовки агрономів-дослідників є виробнича практика, у межах якої перевіряється відповідна підготовка.

Другою організаційно-педагогічною умовою професійно-педагогічної підготовки агрономів-дослідників пропонуємо розглянути наявність педагогічно орієнтованих магістерських програм. В ОПП підготовки магістра напряму підготовки „Агрономія” зазначено, що „Освітньо-професійна програма підготовки фахівця – державний нормативний документ, в якому узагальнюється зміст навчання, встановлюються вимоги до змісту, обсягу і рівня освіти та професійної підготовки фахівця за певною спеціальністю певного освітньо-кваліфікаційного рівня. Навчання за спеціальністю освітньо-кваліфікаційного рівня „Магістр” передбачає вивчення узагальненого об’єкта діяльності фахівця та типових складових структури професійної діяльності як таких, що задовольняють вимоги сфери праці до спеціальності” [1].

Якщо вести мову про професійно-педагогічну підготовку агронома-дослідника, відповідно постає питання про структуру цієї діяльності та компетентності, що повинні бути сформовані у викладача аграрного профілю.

Запропонований підхід є одним із варіантів удосконалення чинної системи професійно-педагогічної освіти для фахівців аграрного профілю.

Третьою організаційно-педагогічною умовою професійно-педагогічної підготовки агрономів-дослідників пропонуємо розглянути психолого-педагогічну підтримку професійно-педагогічної самоідентифікації фахівців агрономічного профілю.

Проведення відповідної роботи в аграрних ВНЗ, вважаємо, суттєво розширить професійну мобільність фахівців агрономічного профілю, сприятиме особистісно-професійній реалізації у різних сферах діяльності, буде дієвим методом формування резерву науково-педагогічних кадрів для профільної агрономічної освіти.

І Четвертою організаційно-педагогічною умовою професійно-педагогічної підготовки агрономів-дослідників пропонуємо розглянути функціонування школи молодого викладача аграрного ВНЗ.

Аналіз науково-методичних підходів щодо організації роботи з молодими викладачами аграрних ВНЗ дає підстави стверджувати, що функціонування „Школи молодого викладача” є досить поширеною формою підвищення професійно-педагогічної компетентності малодосвідчених педагогів.

Об'єктивуючи організаційно-педагогічні умови професійно-педагогічної підготовки агрономів-дослідників, можемо зробити такі висновки, а саме:

- 1) система вітчизняної магістерської аграрної освіти повинна реалізовуватися з урахуванням усіх чинних напрямів (дослідницький, педагогічний, управлінський) на основі практико-орієнтованого підходу;

- 2) програми магістерської підготовки агрономів-дослідників, враховуючи педагогічний напрям, повинні передбачати відповідну теоретично-практичну

обґрунтованість: педагогічно орієнтовані дисципліни в інваріантній і варіативній частинах;

3) організація роботи щодо залучення магістрів агрономів-дослідників до педагогічної діяльності повинна проводитися системно та цілеспрямовано як педагогічними кафедрами, так і професійно-орієнтованими;

4) функціонування такої форми підвищення кваліфікації молододосвідчених викладачів аграрних ВНЗ, як „Школа молодого викладача” сприятиме результативності професійно-педагогічної діяльності агрономів-дослідників, розвиватиме його педагогічну майстерність, формуватиме конкурентоспроможного педагога сучасної аграрної освіти.

Література:

1. Галузевий стандарт вищої освіти України. Освітньо-кваліфікаційна характеристика магістра за спеціальністю 8.130102 „Агрономія”. Напряму підготовки 1301 „Агрономія”. Кваліфікація 2213.1 „Агроном-дослідник” / Офіційне видання МОН України. – К., 2006. – С. 46.
2. Кулько В. А. Сутність і структура готовності майбутніх аграріїв до професійної діяльності. Вісник Запорізького національного університету. Педагогіка [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.stattionline.org.ua/pedagog/80/14061-sutnist-i-struktura-gotovnosti-majbutnix-agrariiv-do-profesijnoi-diyalnosti.html/> ↪ Загол. з екрану. – Мова укр.- Загол. з екрану. Мова укр.
3. Лузан П. Г. Теоретичні і методичні основи формування навчально-пізнавальної активності студентів у вищих аграрних закладах освіти: автореф. дис. ... д-ра пед. наук:13.00.04 – теорія і методика професійної освіти / Петро Григорович Лузан. – К., 2004 – 58 с.
4. Мозговий В. Л. Формування готовності до педагогічної діяльності майбутніх інженерів-педагогів аграрного профілю: дис. на здобуття наук. ступеня к пед.

наук: спец. 13.00.04 „Теорія і методика професійної освіти” / Віктор Леонідович Мозговий. – К., 2010. – 313 с.

5. Штангей С. В. Професійна підготовка майбутніх агрономів на засадах компетентнісного підходу: автореф. дис. на здобуття наук. ступ. д-ра. пед. наук: спец. 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти / Світлана Василівна Штангей. – К., 2012. – С. 25